

מאת מו"ר ציס"ע הגאון המקובל

רבי **נסים פרץ** זצוק"ל

תומלל ונערך מהקלטה של שיחה שנמסרה בכולל הוראה בפני אברכי מוסדות בית א-ל, סיון תשע"א. הוקלט ע"י הרב יצחק אליאס שליט"א.

נעשה ונשמע שיחת הכנה לחג השבועות

ההכנה האמיתית. כמו שאבותינו הכינו את עצמם ליום הגדול הזה, לאותו המעמד העצום שלא היה כדוגמתו, לא היה ולא יהיה, תורה מן השמים, ירד הקב"ה ונתן תורה לישראל. אם אבותינו ואבות אבותינו שהיו באותו המעמד – היתה להם הכנה, ואמרו נעשה ונשמע, לנו בודאי זה טוב. באותם כתרים שקשרו להם מלאכי השרת, הם היו הכתרים שאיתם הם באו לקבל את התורה. בלי הכתרים האלו, בלי ה"נעשה ונשמע", לא היתה להם אפשרות לקבל תורה. והראיה – מה שהגמרא אומרת (שם), מיד כשכבר לא היו ראויים, הם ושלוש המאו בעגל, מיד היה צריך להוציא להם את אותם הכתרים. לקחו להם את הכתרים. כמו שנאמר "וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדָיִם מִהָרַב הַזֶּה" (שמות ל"ג ו').

אמרו חכמים בגמרא (שם), בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, יצתה בת קול ואמרה להן, מי גילה לבני רזו זה, שמלאכי השרת משתמשין בו, דכתיב "פָּרְכוּ ה' מְלֹאכָיו, גִּבְרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ, לְשֹׁמֵעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ" (תהילים ק"ג כ'), ברישא עשׂי והדר לְשֹׁמֵעַ. מלאכי השרת אומרים תמיד נעשה ונשמע. אצלם זה לא חידוש זו המציאות שלהם. מי גילה רזו זה לבני? היתה הפתעה אפילו בשמים, כביכול הקב"ה הופתע מהתשובה של עם ישראל. מי גילה רזו זה לבני להקדים נעשה לנשמע? הרי בעולם הזה, השכל מחייב שקודם אתה מביין, אתה שומע, אתה יודע, אתה מתמלא מהבנה עמוקה – ואז אתה הולך לעשות. לא יתכן שיגידו לך דברים אתה לא מביין מה זה ואיך זה, ואתה תעשה. ואפילו אם אתה תעשה – זה לא נקרא עשייה. זה בכפיה, זה כמו אונס. מי גילה רזו זה לבני שהקדימו נעשה לנשמע? גיבורי כח עושי דברו והדר – לשמוע בקול דברו.

מה המשל של המלאכים אלינו? אנחנו בני אדם!

נלמד קודם קצת על המלאכים. המלאכים – אין להם בחירה.

ברשות הרבנים החשובים, ברשות ראש הכולל, שאנחנו אורחים שלו, כולל הוראה, ברשות רבני הישיבה.

אני רגיל לדבר בצורה יותר פשוטה, אבל כפו עלי הר כניגית כמו במעמד הר סיני. אני בד"כ בא לכולל ולישיבה לבד. כתוב פה במדרש כפה עליהם הר כניגית. אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקמנים, לפעמים אולי יש להם עצה טובה. קבעו את זה כמו שהיו עושים בימי חז"ל, שלא רק בעשרת ימי תשובה שיש דרשת 'שבת שובה', או לפני הפסח 'שבת הגדול', היה מושג גם כן של שבת כלה לפני שבועות.

אז אני באמת לא יודע איך להכין את עצמי, אז כל שכן, איך לעשות דרשה של שבת הכנה. עלה בדעתי איזה רעיון, אני לא יודע אם השם יתן אפשרות להוציא את הדברים בפה. רגילים לקרוא בתיקון של שבועות מדרש. חוץ ממדרש רבא על פרשת יתרו, קוראים את כל הדפים של האגדה במסכת שבת. העולם יותר רגיל לאגדתא של הגמרא בענין מעמד הר סיני מאשר מה שכתוב במדרש רבא.

אז יש פה כמה מאמרים בגמרא שצריכים הסבר. דרש ר' סימאי בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו ששים ריבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע (שבת פ"ה ע"א). הענין של "נעשה ונשמע" (שמות כ"ד ז') בודאי ובודאי, אין ספק, שזה היה קודם מתן תורה. בימים האלה מיד לאחר ראש חודש סיון, ביום המיוחס לפני שלושת ימי ההגבלה, השם ציווה את משה ללכת להכין את עם ישראל, להגיד להם שהוא הולך לתת להם תורה. ואז הם אמרו "נעשה ונשמע". כבר אז ירדו מלאכי השרת וקשרו להם כתרים, אחד כנגד נעשה, אחד כנגד נשמע.

אז זו ההכנה. מי שרוצה הכנה – במאמר הזה נמצאת

שאלו אותי כאלה דברים, אף פעם לא חשבתי על זה, אני פשוט מקדש שמו של השם יתברך, הוא נתן תורה ואני צריך לעשות נחת רוח לפניו, בשביל זה אני לומד. אני לא לומד בשביל שום מטרה אחרת. פשוט, איזה מילים!!! שיצאו בתמימות ובפשטות.

צריך האדם כל הזמן לחדד את הרצון. מה אתה רוצה מעצמך? מה אתה רוצה מהחיים שלך? בשביל מה באת לעולם? יש רצון!! הקב"ה ברא את העולם ברצון!! תחפש מה השם רוצה!! אם את זה תרצה – גמרת את העבודה, גמרת את התפקיד. שאר הדברים זה בידי שמים, אפילו יראת שמים!!!

הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, כלומר, הנקודה העיקרית – כפי הרצון של האדם, כפי הרצון החזק – מזכים אותו. ואם אתה רוצה ללמוד שמונה עשרה שעות רצוף, ובאמת יש לך רצון, ואתה נבדק בדבר, יסייעו בידך לעשות את זה. אם אתה באמת רוצה איזה ענין רוחני, אתה משתדל עליו, ואתה מתפלל על זה. ההשתדלות באה להראות לקב"ה שבאמת יש לנו רצון.

מי גילה רז זה לבני שמלאכי השרת משתמשים בו? מאחר שאין להם בחירה, אז איך הם פועלים? הפעולה של מלאכי השרת היא פשוטה. ברגע שהקב"ה רוצה משהו ממלאך, ולא משנה איזה סוג של מלאך, מעולם יותר גבוה, מעולם יותר נמוך, המלאכים זה שליחים. זה יד אריכתא דקודשא בריך הוא, אבל הם בריה בפני עצמה. השם יכול היה לעשות הכל בלי מלאכים, אבל מלכותא דשמיא כעין מלכותא דארעא. כמו שהמלך יש לו שרים ויש לו תת-שרים, ויש לו צבא, ויש לו אנשים שעושים את דברו, כך הקב"ה רוצה שזה יהיה ע"י מלאכים. כשהקב"ה רוצה שמלאך יבצע איזה פעולה, השם שולח השפעה שמתאימה לאותה הפעולה, וכשהשפעה הזו מתלבשת במלאך, המלאך קם כמו הגולם מפראג ועושה את כל מה שהקב"ה שם בתוכו עד תום, עם כל הכח, בדיוק, לא פחות ולא יותר, בלי להבין, המלאך לא יודע מה הוא עושה. גיבורי כח – עושי דברו. רק לאחר מכן – לשמוע בקול דברו. המלאך, באור חוזר, לאחר שהוא גמר את הפעולה, כביכול ההנאה של המלאך, להבין את מה שהשם ציווה אותו אחרי הפעולה. אחרי שהוא מבצע – יש לו קצת הבנה. עושי דברו, לשמוע בקול דברו.

אז רואים שהדימוי של עם ישראל, מי גילה רז זה לבני הדימוי של עם ישראל למלאכי השרת שהקדימו נעשה לנשמע, זה נוגד את כל השכל, זה נוגד את הבחירה. לא יתכן, אם האדם מרגיש את עצמו שהוא בוחר, והוא רוצה, שהוא יעשה דבר בלי להבין. קודם נשמע ואחר כך נעשה. גם זה דרגה, נשמע ונעשה. אם אדם בא ואומר, תסביר לי, אני מוכן, אם אני אבין מה שאתה אומר, אני בכל רמ"ח

פשיטה. בחירה יש רק לאדם מישראל. לא לדומם, לא לצומח, לא לבעלי חיים, לא למלאכים, שרפים, אופנים, היות הקודש. רק לקב"ה יש בחירה, ולעם ישראל יש בחירה. השם ברא את העולם ברצון. העולם לא קדמון, השם הוא קדמון, קדם לכל קדומים. העולם נברא ברצון, באהבה, מתוך בחירה כביכול. והקב"ה נתן בחירה גם לאדם, בפרט לאדם מישראל אחרי מעמד הר סיני. לגוי כמעט ואין בחירה. אנחנו לפעמים מתפלאים על עצמנו שאנו כועסים על גויים. אין להם שליטה בכלל. אין להם שליטה על עצמם, כל שכן על ישראל. כל מה שהם עושים זה בהוראה מלמעלה. אין להם בחירה. הבחירה היחידה שיש לגוי זה להתגייר. אם הוא מתגייר אז הוא הופך להיות מכמעט בהמה על שתיים – לאדם. אף על פי שלפי השכל הרגיל יש להם בחירה של שבע מצוות בני נח, אבל איפה נשיג גוי שמאמין במעמד הר סיני וששם ציוו אותו שבע מצוות, והוא מקיים את זה מתוך רצון השם? איפה תמצא כזה גוי? אם כבר יש כזה גוי אז הוא כבר יהיה יהודי, יותר טוב.

גם היהודי, גם הישראלי, אין לו בחירה. איך זה יכול להיות? יהודי אין לו בחירה? – אין לו בחירה!! – הכל בידי שמים, איזה בחירה יש לך? אתה קובע משהו? איפה שאנחנו בוחרים (כלומר בעניני העולם הזה) אין לנו בחירה. איפה שאנחנו לא בוחרים – שם הבחירה. הכל בידי שמים – חוץ מיראת שמים. צדיק או רשע לא כאמרינן (רמב"ם, ספר המדע, הלכות תשובה), זה ביד האדם. אבל כל שאר הדברים כולם – מה אתה קובע בכלל? מה אתה רץ אחרי העולם? מה אתה רץ אחרי הגוף? אחרי הקנינים המדומים? זה כלום!!! אתה לא קובע כלום!!! – תרוץ מהבוקר עד הערב, לא יהיה לך יותר. הכל, הכל, תשעים ותשע פסיק תשע זה בידי שמים – חוץ מיראת שמים. אז איפה הבחירה?

הבחירה נמצא בנקודה אחת – האם אתה רוצה את השם? או הם ושלוש רוצה הפוך? הרצון של האדם – זה הבחירה! הוא רוצה את מה שהשם רוצה? או לא?

היתה לי השבוע פגישה עם בחור. מעולם לא שמעתי בחור מדבר כאלה מילים! באמת, פגשתי בחור, והקדימו לי הקדמות מי זה הבחור. בקיא בש"ס בבלי, ירושלמי, ועוד דברים. אבל לא בקיא כמו שאומרים, יש אחד שאומר שברוך השם הוא עבר על כל הש"ס, וחצי בטח הוא יודע. אז שואלים אותו איזו שאלה, אז הוא אומר זה מהחצי שאני עוד לא בקיא בו. אז יש לו תמיד איפה לברוח. אבל זה יהודי שבאמת בקיא. אני לא בהנתי אותו ולא כלום, פחדתי שיבחן אותי. אבל ראיתי שכל מילה שאני אומר בדברי תורה, הוא אומר – זה בתוספות זבחים דף זה וזה, זה מפה וזה מפה. כל שכן כשהוא מדבר – הוא מעתיק גמרות! שאלתי אותו מה השאיפות שלך? להיות ראש ישיבה? אב בית דין? מגיד שיעור? רב עיר? הוא אמר, אף פעם לא

מאשר יום הכפורים, זה יום השבועות. פי כמה וכמה. בין על פי הפשט, ובפרט על פי הקבלה. לאיפה שמוגיעים בשבועות, מהתחלת הלילה, כל שכן שהולכים ומגיעים לאמצע הלילה, לסוף הלילה, ליום, לתפילות של היום, כל היום. "יום אחד, הוא יודע לה, לא יום ולא לילה" (וכריה י"ד ז) – זה יום השבועות, גם ביום וגם בלילה. זה יום מיוחד. זה לא יום בשביל אכילה ושתיה. בודאי זה יום טוב, צריך לאכול. אולי בבוקר אחרי התפילה, אחרי העבודה, צריך קצת לישון, לתת קצת הרפיה בשביל העבודה של היום. אבל זה יום מאד מאד מיוחד.

"וַיִּתְּצֵבוּ בְּתַהֲתִית הַהָר" (שמות י"ט י"ז), א"ר אבדימי בר חמא בר חסא, מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית ואמר להם, אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו שם תהא קבורתכם (שבת פ"ח ע"א). איך אפשר להכין? מה הוא כופה עליהם הר כגיגית? הם הרי אמרו נעשה ונשמע! חוץ מהפירושים, שיש בדברים האלה הרבה תירוצים. יום שבועות זה יום של ביטול הבחירה. זה יום כעין עולם הבא. מה שיהיה לעתיד לבא, בימי המשיח אפילו. לא בעולם הבא שזה שבר, אפילו בימי המשיח שעולם כמנהגו נוהג, שלא יהיה שעבוד מלכויות ו"כּוֹלֵם יִדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטָנִם וְעַד גְּדוֹלָם" (ירמיהו ל"א ל"ג). מה הם נקראים (שבת קנ"א ע"ב)? – ימים ש"אין לי בָּהֶם חֶפְזִי" (קהלת י"ב א). כמעט שאין בהם בחירה. כל אחד כבר ידע שהבחירה – זה לא לבחור. אז, בימי המשיח, כולם יבינו שחבל להשתמש בבחירה. עצם העובדה שאדם חושב שיש לו אפשרות לעשות רע, הוא כבר רע. אדם צריך לדעת לבחור שלא לבחור. כעין מה שעתיד להיות לימי במשיח.

לפי ההגדרה של הזוהר, העולם יש לו הנחגה (של עשר ספירות, כפי שיוסבר להלן). העולם נברא בששה ימים ושבת, שבעת ימי בראשית. כל אחד ודאי יודע שבעשרה מאמרות נברא העולם. למאמרות האלה קוראים ספירות. אבל בעצם, גילוי יש רק לשבע ספירות, כי העולם נברא בשבעה ימים. איפה הספירות הכי חשובות? – הן גנוזות, זה האור שהקב"ה גזר לצדיקים. "וְעַמּוּן בְּלֹם צְדִיקִים" (ישעיהו ס' כ"א) – כל אחד ואחד מאיתנו צריך לגלות קצת מן האור הזה שנגנז. והאור הזה הוא נקרא שלוש הספירות העליונות. הספירה הכי קרובה אלינו זה בינה. היותר רחוקה, חכמה. הגבוהה והרחוקה ביותר, שהיא בחינה קודשא בריך הוא עצמו, זה הכתר – אֵין, "וְהַחֲכָמָה, מֵאֵין תִּמְצָא" (איוב כ"ה י"ב).

אנחנו אומרים בתפילה "אתה חונן לאדם דעת". הדעת, זה להבין איך לבטל את הבחירה, איך להתחבר עם הקב"ה. הוא נתן לך בחירה לנסות אותך, ואתה אומר לו, ריבוננו של עולם, אני בוחר בך! לא רוצה כולם, אני בוחר שלא לבחור. זה יותר טוב, יותר חזק. אני אהיה בבחינת הנשמה לך והגוף פעלך. ריבוננו של עולם – תוביל אותי לאיפה שאתה

אברי, בכל ממוני, בכל לבבי אני אעשה. זו דרגה גבוהה מאד, הלואי שנהיה ככה. אבל עם ישראל במעמד הר סיני, הם התעלו למדרגה הרבה יותר גבוהה מכן אדם, הם הגיעו למדרגה של מלאך! הקדימו נעשה לנשמע, פרושו של דבר – שכשהבינו ממישה רבנו מה מעלתה של התורה, הבינו שבעצם התורה זה רצונו של הקב"ה. וכביכול אפילו הקב"ה השתמש בתורה בשביל לברוא את העולמות. הקב"ה הוא כל יכול. אין סוף ברוך הוא. אין חקר לתבונתו. הוא לא מוגבל בכלום. אבל הקב"ה כביכול הגביל את עצמו ברצון מסוים, דברה תורה כלשון בני אדם, בשביל בני האדם, למטבת העולם, הקב"ה הגביל את עצמו באיזה רצון מסוים, שיש לו כביכול איזה מסגרת, זה נקרא תורה. אורייתא וקב"ה חד הוא. ואז ברא את הכל ע"פ התורה. אין שום דבר שיכול לזוז, לא דומם, לא צומח, לא חי, לא מלאכים, שרפים, אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, לרוחב, לעומק, בעובי, הכל בכל מכל כל, לא זו בלי פסקי הלכה של התורה, בלי התורה, נביאים, כתובים, משנה, הלכה, כל התורה כולה, מה שיש לנו ומה אין לנו, מה שהשם יודע את התורה. תורה היא אין סוף! הכל בכל מכל כל זה תורה.

כשהם הבינו, איזה מתנה גדולה שהקב"ה היה משתעשע בה, לך והודיעם, לך תודיע להם – חמדה גנוזה יש לי בבית גנזי ואני רוצה אותה לתת להם. לאחר שהבינו את מעלת הנותן, והבינו את מעלת המתנה, מה הם אמרו? נעשה ונשמע! קודם נעשה. מה פירושו? פירושו של דבר, אמרו לקדוש ברוך הוא, אתה נתת לנו בחירה, אנחנו בוחרים שלא לבחור! מלאכים! אז המשמעות של נעשה ונשמע – אנחנו בוחרים שלא לבחור. אנחנו לא רוצים רצון, אנחנו לא רוצים בחירה, אנחנו רוצים אותך! רוצים את התורה שלך! נעשה ונשמע. מי גילה רז זה לבני, התעלו למדרגה של מלאך.

עוד הבנה יש בדבר – שרק במעמד הר סיני הגיעו למדרגה כזו. זה לא נשאר כל הזמן. בפרט שחטאו. כל שנה ושנה, כל זמן וזמן כשמוגיע מעמד הר סיני אנחנו מגיעים לאותו המעמד, לאותה הגדולה, לאותה המעלה. מי שרוצה להכין את עצמו לקבל את התורה כמו שצריך, הייב להגיד לקב"ה "נעשה ונשמע". להגיד לו, ריבוננו של עולם, אני בוחר שלא לבחור. תעשה איתי מה שאתה רוצה, אני לא רוצה בחירה. זו ההכנה – נעשה ונשמע! מתוך הידיעה הברורה. לפחות בשעה שמוגיעים ליום כזה גדול, שנקרא יום השבועות. יום כזה מעולה, יום כזה נפלא – זה מתנה גדולה היום הזה! איך אמר רב יוסף, ביומא דעצרתא אמר עבדי לי עגלא תלתא, אמר אי לא האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא (פסחים ס"ח ע"ב).

העולם חושב שיום אדיר בימי שנה זה יום הכפורים. זה נכון. בודאי. מרגישים את זה. יש יום יותר אדיר בימי שנה

רוצה. תכנים אותי ללימוד שאתה חפץ בו. אני יודע בשביל מה באתי לעולם, הנשמה לך והגוף פעלך, ועשה את אשר בחוקך אלך, "הורני ה' דרךך" (תהלים כ"ז י"א), "לעשות רצונך אלתי הפצתי, ותורתך בתוך מעיי" (תהלים מ' ט).

"אתה חונן לאדם דעת, ומלמד לאנוש בינה". עיקר ההנהגה שלנו היא בינה, דעת ובינה. בכל דבר יש דעת. דעת זה ההתחברות, ההתחברות של השבע ספירות, ההתחברות של הגוף. בכל מה שיש לאדם, הוא מתחבר להכנה (בינה) שהוא מקבל. "וחננו מאתך חכמה בינה ודעת". יש פה עכשיו תוספת – חכמה. חכמה, פה נמצאת הבחירה. חכמה – כה-מה. הכח שהקב"ה נתן לאדם שהוא מ"ה גימטריא אד"ם. זה חכמה, זו הבחירה, הכח שיש לאדם זה הבחירה. אם העולם מתנהג בחכמה – יש בחירה. אע"פ שהרמב"ם אומר שאין התאווה שולטת בלב מלא חכמה, אבל האדם יש לו בחירה, אם לרצות בחכמה או לרצות בתאווה, לרצות בתורה או בעולם הזה.

אבל חכמה, בינה, דעת, מאיפה הם באים? "וחננו מאתך חכמה בינה ודעת" מה זה מאתך? רבנו האר"י מסביר (שער הכוונות, דרוש ענין מנחת שבת) – מאתך. ד' זה הכתר. מכיון שהוא נעלם כל כך – לא מזכירים אותו בפירושו. חכמה כתובה, בינה כתובה, דעת כתובה, אבל כתר לא כתוב. זה א"ן. בחינת הכתר זו ההנהגה שחציה כבר שכר. זה ימות המשיח שעליהם גם כן נאמר שזה שכר. כלומר בימות המשיח כש"מלאה הארץ דעה את ה', פמים לים מכפים" (ישעיהו י"א ט) לא תהיה בחירה, ימים אשר "אין לי בהם הפץ" (קהלת י"ב א').

הקב"ה, ישתבח שמו של מלך מלכי המלכים, רוצה להטעים את בניו במעין עולם הבא, מעין לעתיד לבא. כשיש איזו הארה בתפילה, בלימוד, במצוות, אם יש לנו איזה משהו ששיך לענין של כתר, אז זו הבחינה שרק לעתיד לבא היא תהיה במציאות, ועכשיו יש לנו אותה כמתנה כדי להנך אותנו בבחירה שיש לנו. שבועות, כולו, מתחילתו ועד סופו כתר! כתר! כתר! אנהנו מכתירים את הקב"ה והוא משיב לנו ומכתיר אותנו. אם רוצים להכנס לשבועות, המושג של כתר, ימים ש"אין לי בהם הפץ" – אין לך בחירה. אבל, לפני שבועות עוד יש לך בחירה, אתה בוחר "נעשה ונשמע". אתה, מתוך ההבנה האמיתית, מה זה הקב"ה, מה זה התורה, אתה בוחר שלא לבחור. אתה בוחר שהשם יבחר בשבילך.

אנהנו אומרים כל יום בנפילת אפים "מי זה האיש ירא ה' – יורנו בדרך יבחר" (תהלים כ"ה י"ב). אתם יודעים שנפילת אפים זה השיא התפילה. בין ע"פ הפשט, בין ע"פ הסוד, זה השיא. אחרי שאדם גמר תפילת שמונה עשרה לחש וחזרה, מה הוא אומר לקב"ה? "אני מת עליך הקב"ה, כמו שאומרים. אני, לא קיים. לך, אלקי ה', נפשי אשא" (שם א').

אני לא רוצה כלום. מצידי, עכשיו אני הולך אצלך. אחרי כזו תפילה, אחרי כזו הרגשה מה זה הקב"ה, אני לא רוצה לחיות. אתה רוצה להחיות אותי? אתה רוצה שאני אמשיך? אז אני מבקש ממך "מי זה האיש ירא ה' – יורנו בדרך יבחר" תורה לי את הדרך, אני לא יודע אפילו איך לבחור. תבחר בשבילי את הדרך. כלומר, אדם בנפילת אפים מוסר את הבחירה לקב"ה. "יורנו בדרך יבחר". אז אולי, אולי אפשר להעמיס את זה על מה שנאמר בגמרא "ויתיצבו בתחתית ההר" – כפה עליהם הר כגיגית. ביטול הבחירה. זה מעמד הר סיני.

וזה חוזר על עצמו כל שנה ושנה. זה לא רק היה פעם, אנהנו לא מסבירים פה היסטוריה מה היה עם אבותינו שקיימו וקבלו ואמרו "נעשה ונשמע". אנהנו מדברים אלינו, אל עצמנו. צריך בימים האלו שנשארו להתכונן לשבועות. האמת שלשבועות צריך הכנה של ארבעים ותשע יום, לא פחות ולא יותר. כשם שאי אפשר, אם אדם חסר לו כמ"ח דברים שהתורה נקנית בהם, אז יש לו פחות תורה כי הוא פחות קנה. גם הימים האלה של ספירת העומר, בכלום יש קנין. אבל בודאי שהשלושה ימים המיוחדים האלה שמשעה עולה למרום ויורד לישראל ואומר להם, ועוד אומר להם, ומכין אותם, ועוד מכין אותם. אוהו, אם היה לנו מישהו שייכין אותנו – היום תעשה ככה, מחר תעשה ככה. והנה ביום רביעי בשבת, יום שלישי בלילה, ויהי אור. זה יום בעל עוצמה גדולה מאד מאד. אז זה יכול להיות התסבר של "כפה עליהם הר כגיגית".

(כלומר מרוב ההכנה המרובה ויחודו של המעמד הנעלה, באו בני למצב של התלהבות ודבקות והתבטלות מוחלטת, אשר כביכול הביא אותם למצב שאמרו "נעשה ונשמע" מתוך כפיה. פעם המשיל לנו מו"ר זצוק"ל את הדבר לרב גדול שנתן דרשה מאד מרגשת על מעלת התרומה לשיבה, והלהיב מאד את הקהל, ומיד לאחר מכן התרים אותם וכל אחד התנדב תרומות בסכומים נבונים. לאחר יום או יומים כאשר נתבקשו לשלם את התרומה לא האמינו שהסכימו להתנדב סכומים כ"כ נבונים והיו בתחושה שהדבר נכפה עליהם, ר"ל).

בשולחן ערוך כתוב (או"ח תצ"ד א'), ביום המישים לספירת העומר הוא חג השבועות. כל המפרשים על השולחן ערוך מסבירים, היום יש לנו לוח קבוע אז זה יוצא בדיוק באותו יום שהיה מתן תורה. באמת, אם היינו מקדשים ע"פ הראיה, היה יכול לצאת יום אחר, לפני, אחרי. מה ההסבר? ההסבר הוא, כל חגי ישראל תלויים בתאריך. בדיוק בתאריך מסוים אורו של הקב"ה מגיע לאדם. אם זה אור של הרוח בפסח, אם זה בסוכות – זמן שמחתנו, כל רגל ורגל והענינים שיש בו. אפילו ראש השנה יש לו תאריך אפילו יום הכפורים – "בעשור... ועיניתם את נפשותיכם". כל החגים נקראים מועדי ישראל, "אלה מועדי ה'" (ויקרא כ"ג ד), שכביכול הקב"ה מתוועד איתנו, עושה איתנו התוועדות, מתיחד איתנו לאיזה ענין מסוים, משפיע על הנשמות, על כללות ישראל ועל כל נשמה ונשמה. בשבועות – אין כזה דבר, זה לא תלוי בתאריך! אין לו תאריך! צריך תהליך, לא תאריך. הכנה. זה לא תלוי בתאריך מסוים. יום המישים

הזה ברח מהעולם. העולם לא יודע להשתמש בו. כל תפילה בשבת זה עליה עצומה. במנחה של שבת, לפי דברי האר"י (שער הכוונות, דרוש ענין פסודת שהרית דשבת), האדם מגיע לדרגת אדם הראשון קודם החטא והוא יכול להשאר עם זה כמה זמן שהוא רוצה, אם הוא מתפלל מנחה מוקדם ויושב ולומד, כמו יום השבועות. שבת זה השבועות של כל שבוע. אבל שבועות זה "יום אחד לה'", לילה ויום, כולו כתר, כתרי כתרים.

כתב רבנו האר"י שמי שהם ושלום התחייב בכרת. מה התיקון של כרת? אין לנו אלא דברי האר"י, בדברים כאלה מי יכול להביע את דעתו? אם אדם התחייב כרת, אפילו יעשה תעניות, תפילות, תשובות (זה לא יועיל לו לתיקון כרת). האר"י אמר – יש לו תיקון אחד – לילה שלם לא להרדם אפילו רגע אחד, וללמוד כל הלילה תורה. מתחילת הלילה, להתפלל ערבית בדיוק בזמן, ומיד אחרי ערבית הוא מתישב ללמוד עד הבוקר. זה תיקון כרת.

שבועות, זה לא תיקון כרת אחד, ולא שניים, ולא עשר, זה לא מושג בכלל. כלומר, הלימוד של שבועות, אע"פ שכלשם יהודי וביהי רצון' שהחיד"א תיקן בקריאי מועד כתוב שנמצא מכרת, אבל זה לא כרת אחד, אלא כל הכריתות שיכול להיות בעולם. הלימוד הזה באהבה ובחידה וברינה של תורה, שיהודים מרננים להשם בלילה הזה, מביא אותם לדרגות כאלה גבוהות, האור העצום שיש בלילה הזה, וביום, נכנס וחודר חדרי בטן, מסיר משם את כל הזוהמה, את כל הליכלוך, את כל מה שנשאר ממנו מכל החטאים, מכל העוונות. זה לא כמו יום הכפורים שזה תשובה מיראה ונהפכים הזדונות לשגגות, בלילה הזה של שבועות זה תשובה מאהבה, ואיזה תשובה? – "השיכנו אבינו לתורתך", זה תשובה מסביב ללימוד התורה, בחשק, בהתלהבות, בצורה מאד מיוחדת, עד שכל הדברים שיכולים להפריע לו בעבודת השם מתבטלים, הוא הופך להיות בריה חדשה. 'וְהִקְרַבְתָּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה' (ויקרא כ"ג ט"ז). זה שער החמישים, המישים יום, זה אותו השער של 'וְהִתְחַפְּרוּ מִפְּעַם מֵאֲלֻקִּים' (תהלים ח' ו') שנאמר אצל משה רבנו לפני מעמד הר סיני. אחרי מעמד הר סיני יהודי יכול להגיע גם לשער החמישים, וזה הלילה הזה.

יש פה עוד הרבה מאמרים במדרש שמתפרשים ע"פ היסוד הזה. אם האדם יאמר, מנין לך להגיד כזה דבר שיהודי יכול לבטל את הבחירה שלו ולבקש ולהתפלל להשם, או להגיד אני בוחר שלא לבחור? זה גמרא מפורשת. ראו אנשי כנסת הגדולה שעם ישראל לא יכולים לשלוט על היצר הרע וביטלו אותו (ערכין ל"ב ע"ב). בהתחלה ביטלו את היצר הרע של עבודה זרה. ראו שאי אפשר, העולם לא עומד בזה, כולם רצים אחרי העבודה זרה. על ארבע. אין טעם. כמו שאומר הרמב"ם לגבי צרעת, למה עכשיו אין לנו צרעת?

לספירת העומר, זה מתן תורה, זה חג השבועות. לכן הוא נקרא חג השבועות, זה חגיגה של כל השבע שבתות. אם לא עשית כלום בשבע שבתות – על מה תחגוג? מה יתנו לך? אם אין הכנה לתורה, אם אין תהליך של הכנת הגוף והנפש לתורה, איך תקבל תורה?

נכון שהתורה היא מתנה גדולה מאד, אבל הקב"ה רוצה שלפחות נעשה הכנה. ההכנה הכי גדולה לתורה, מתוך שאדם מבין גדולת נותן התורה ומעלתו, שהוא היודע, הוא המבין, ואנחנו לא נוכל להבין מה רצונו של הבורא יתברך מאיתנו. אבל הרצון שלו ירד בדרכים שונות, בצמצומים רבים עד שנתן לנו את התורה מונחת לפנינו. זה הרצון שלו. הכל נמצא פה. רק אחרי שאנחנו יודעים את מי שנותן את התורה ויודעים את המתנה הגדולה, שכאילו הקב"ה גנו את עצמותו יתברך בתוך התורה. אפילו שזה נראה לך ציצית, תפילין, בורא פרי העין, בורא פרי האדמה, התורה נראית לך כמו דבר גשמי, הרוחניות, עצמו הבורא יתברך מלובשת בכל.

אנכ"י נוטריקון אנא נפשי כתיבת יהבית (שבת ק"ה א'). כלומר הקב"ה כביכול שם את עצמו בתוך התורה. כשהאדם מבין את הדברים האלה אז הוא אומר, מה אני שאני אבחר? מה, אין לי אמונה? אין לי ביטחון? כשאדם גדול אומר לך משהו, אדם גדול, שהוא בשכל יותר ממך, קדוש יותר ממך, מבין יותר ממך, כשהוא אומר לך לעשות איזה דבר, אתה לא מבין מה הוא אומר, אבל כשאתה יודע מי אומר לך, מה אתה אומר? – הוא מבין. גדול הדור אמר לך לעשות ככה, יש לך ספק? אתה מיד לוקח את כל הכוחות שלך, אתה נהיה כמו מלאך, ועושה בלי להבין. למה? לא שאתה לא מבין, אתה מבין שאתה לא מבין, והוא מבין יותר טוב ממך, אתה מתבטל אליו. לא שאתה לא מבין, להיפך, אתה מבין יותר מאלה שהושבים את עצמם שהם מבינים. תכלית הידיעה – שנדע שלא נדע. תכלית ההכנה – שאנחנו מבינים שאנחנו לא מבינים. דרכה אתה מתבטל ומבטל גם את הכתר הכי גדול שיש לך, זה הבחירה, שהקב"ה נתן ביד האדם את שרביט הזהב, אדם משתמש בו לבחור. לא שאנחנו לא בוחרים, אנחנו בוחרים בחירה הכי טובה, בוחרים שלא לבחור. אנחנו בוחרים בהשם, רק כמה שהוא רוצה. ההרגשות האלה וההכנות האלה, יועילו לפחות ל"כפה עליהם הר כגיגית", לפחות ליום השבועות.

אמת, ההנהגה בשבועות היא בחינת כתר. ולא כמו ביום הכפורים שנוגעים בכתר בחזרה של תפילה נעילה. ולא אפילו כמו שבת שרק במנחה נוגעים בכתר. ככל שבת. זה מאמר מוסגר בפני עצמו, איך בני אדם לא מנצלים את המנחה של שבת. מתפללים מנחה סמוך לשקיעה, ומיד הולכים לעשות סעודה שלישית, הבדלה, נגמר. לא השתמשו בכלל בכל המושג הזה של מנחה של שבת. הדבר

אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שָׁמָּתִי בְּפִיךָ, לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע זֶרַע וְרֵעַד, אָמַר ה', מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם" (ישעיהו נ"ט כ"א). להראות לך – הלימוד של הלילה הזה, אתה יודע מה אתה עושה? "לא ימוש מפך ומפי זרעך". קודם "מפך", לעצמך. אתה מחדיר לעצמך את התורה, אתה הופך להיות, לא קניני תורה כמו במ"ט ימי ספירת העומר, לא קניני תורה, אתה יורש פה את התורה עצמה לך ולבניך עד עולם.

ובהקדמת הזוהר, 'כף החיים' ממש מעתיק מילה אחת קצרה. זה מאמר שכתוב בקריאי מועד. אחרי האדרא מביאים שני מאמרים. הבעיה שבלי שבועות זה כבר לא שווה לקרוא את זה. וגם, בליל שבועות מי גומר את האדרא שהוא יקרא עוד שני מאמרים אחרי האדרא, הלואי שנגמור את האדרא. אז אף פעם אדם לא קורא את שני המאמרים האלה, צריך לקרוא אותם בימים האלה בבחינת הכנה לשבועות. לקחת את המאמר בפרשת אמור והמאמר בהקדמת הזוהר. אפילו שאדם לא מבין, לשון הזוהר מקפל בתוכו הרבה סודות שאפילו האר"י לא גילה. אבל אדם מתבסס, כשאדם קורא את הדברים – נכנס לו בראש מה זה שבועות, איזה עוצמה יש לשבועות.

אז 'כף החיים' גמר להעתיק כמה מילים מפרשת אמור, והוא מעתיק מהקדמת הזוהר, כתב דְּבָלְהוּ דְּמִתְקַנֵּין תְּקוּנָהָא בְּהַאי לִילֵיא וְהִדְאָן בְּהַ, הלילה הזה, תיקון התורה, תיקון השכינה. כל אלה שלומדים בלילה הזה בְּלָהוּ יְהוֹן רְשִׁימִין וּבְתִיבִין בְּסִפְרָא דְּדְבָרֵינָא. מי שתורם עשרת אפלים דולר אנחנו נכתוב אותו בספר הזיכרון של הישיבה. פשוט, אנשים מתפעלים מזה, אה, בתוך הישיבה, פתיחת ההיכל, יברכו אותי, למה לא, מה זה עשרת אלפי דולר. פה הקב"ה כותב אותך בספר הזיכרון לפניו. אם אתה לומד כל הלילה, בלילה הזה אתה נכתב, אתה נחתם, אתה הופך להיות כביכול חלק עם הקב"ה, "עֵקֶב תִּכְלַל נִחְלָתוֹ" (דברים ל"ב ט). ועוד, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מְבָרַךְ לֹון בְּשִׁבְעֵין בְּרַבְּאָן וְעִפְרִין דְּעֻלְמָא עֲלָאָה.

כלומר בקיצור, כל המילים שאדם קורא בזוהר, רואה שהם מוליכים כולם למהו למעלה מהעולם הזה. זה לא עולם הזה. זה כתר. כתר זה לא עולם הזה. זה מעין לעתיד לבא. משהו מעין זה נשפך ונזרק לתוך העולם שלנו. זה לא לילה כמו כל הלילות. יום לא כמו כל הימים.

ומביא 'כף החיים' שבספר שער הכוונות כתב, הכל ע"פ הזוהר, שצריך האדם שלא ישן בלילה הזאת כלל, אפילו רגע כמימרא, אפילו תנומה קלה לרגע אחד. וצריך שהאדם יעשה הכנות לדבר, להיות כל הלילה נייעורים. אבל גם חמור הוא נייעור. נייעורים זה דבר אחד, עוסקים בתורה זה דבר שני. כלומר, לא להפסיק את הדביקות של המחשבה בתורה, ודביקות של הפה בלימוד התורה. וגם האיברים של

הוא אומר שכשהיה אחד או שנים מכל הששים ריבוא שמדברים לשון הרע אז שייך לעשות לו צרעת, לעורר אותה, לשים אותה מחוץ למחנה שיחזור בתשובה. אבל, השם ישמור, אם כולם מדברים, כולם באבק לשון הרע (בבא בתרא קס"ה ע"א), אז למי נשים צרעת? אז יותר טוב להשאיר את המצב בלי צרעת. כשראו אנשי כנסת הגדולה שאי אפשר לעמוד ביצר הרע של עבודה זרה, איש אפשר – עמדו וביטלו אותו. וככה אמרו לקב"ה, ריבוננו של עולם, כלום נתת יצר הרע בלב בניך, לא בשביל לזכות אותם? היצר הרע הזה רק מחייב אותם, אין שום אפשרות לנצח אותו. עמדו וביטלו אותו. וראו שהצליחו לבטל אותו, אמרו אוהו, זה הזדמנות, יש משהו גם כן סמוך ונראה לעבודה זרה, אולי נבטל גם את היצר הרע של גילוי עריות. ביטלו אותו, אפילו תרנגולת לא הטילה ביצה. החזירו אותו. סימאו את עינו והחזירו אותו.

אנחנו רואים שיש באפשרות התפילה של האדם, זה לא סתם, לעשות כמו אנשי כנסת הגדולה. אני בוחר שלא לכהור. ריבוננו של עולם תרחם עלי, אני עם היצר הרע, עם הגוף הזה שלי, עם כל מה שאני מרגיש, אני לא יכול לעשות מה שאתה רצה. אני רוצה ללמוד כמו מלאך השם, בלי שום מטרה, ללא שום אינטרס, אך ורק לעשות נחת רוח לפניך, לקדש שמך בעולם, אתה יודע בשביל מה הבאת אותי לעולם. המילים האלה, הדברים האלה צריכים לקנן בלבנו לפני המעמד הר סיני, כי במעמד הר סיני אתה מקבל צורה חדשה, אתה נברא מחדש, אתה הופך להיות אדם אחר, ואתה יכול באמת לקבל עולם אחר של תורה. אפילו שתחזור לבחירתה, אבל יהיה לך יותר קל.

כדי לחדד את הדברים, כיון שהזמן שברשותנו הולך ואוזל לא אקריא לכם פה מכתבי האר"י בעצמו, ומכתבי הזוהר. אנחנו נעשה את עצמנו רק לומדים הלכה. הביא את זה 'כף החיים' אבל גם ה'משנה ברורה' מעתיק את הדברים, 'מגן אברהם', 'באר היטב', הרבה פוסקים מעתיקים את הדברים כפשוטם. על פי דינא דגמרא אין שום דבר מיוחד בליל שבועות. אוכלים סעודה והולכים לישון. לא כתוב שצריך להיות ער כל הלילה. וגם השולחן ערוך אותו דבר, שולחן ערוך זה פסק הלכה מהסוגיות שכתובות בגמרא. הוא לא מביא דברים שלא נחתמו בתלמוד. לפעמים הרמ"א מביא מנהגים וכו'. אבל המפרשים לא יכולים לעמוד מנגד ולא להסביר איזה מעלה יש ללילה הזה, אז חייבים להביא את הזוהר. אם מביאים את הזוהר, צריך להביא את המפרש של הזוהר. מי יכול לפרש את הזוהר? מי מוסמך? – רק האר"י הקדוש. אז 'כף החיים' מעתיק, איתא בזוהר פרשת אמור, חֲסִידֵי קְדָמָי לֹא הָווּ נִימִי בְּהַאי לִילֵיא, וְהוּוּ לְעֵאָן בְּאֹרֵייתָא, וְאִמְרִי, נִימִי לְאַחֲסָנָא יְרוּתָא קְדִישָׁא, לָן וְלְבָנָן, בְּתִרִין עֲלָמִין. והוא מביא את הפסוק (הזוהר שם, על מי שלומד תורה כל הלילה הזה) "וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם אָמַר ה' – רוּחִי

לְשׂוֹא" (שמות כ' ו') ע"פ הרמב"ם (הלכות ברכות א' ט"ז). אז אומרים, אפילו פוסק אחד חולק על מרן – אולי ההלכה כמותו? למה להכנס לספק? אבל, סב"ל נגד האר"י לא אמרינן (בן איש חי, שנה א' בראשית י').

וקיבלנו הוראות גאון עוזנו החיד"א כמו שקיבלנו הוראות מרן. כל הפוסקים מתחשבים מאד בכתבי החיד"א. הפוסקים האחרונים ואחרוני האחרונים, כולם אומרים את אותם המילים, אבל כשזה בא לידי מעשה, אתה רואה בני אדם זרים מהקבלה הזו.

אומר רבנו החיד"א (עיין "לב דוד" פרק ל"א), ישתקע המנהג ולא יאמר, שראיתי מקצת תלמידי חכמים שביליל שבועות עוסקים בש"ס ופוסקים כפי רצון ליבם. ושוכחים שהלילה הזה, לא כתוב בש"ס ולא בפוסקים. זה כתוב בזוהר. ובאותו המקום שכתוב בזוהר ללמוד ולהיות נעור כל הלילה, כתוב גם התכנית של הלימודים. מי אתה שתחליף את התכנית? אם כך, אז בכלל זה לא כתר ולא כלום. תלמד מה שאתה רוצה, אבל כל ההבטחות לא שייכות לזה. סדר הלימוד זה עוד פרט, גם להיות ניעור, וגם ללמוד, וגם ללמוד את התיקון הזה.

החיד"א היה לומד עד ימי זקנותו בליל שבועות את שתי האדרות בעמידה. הוא היה זקן גדול, הוא נפטר באריכות ימים, בגלל שיצא לגלות. הוא היה צריך חס ושלוש למות אבל קיבל עליו גלות, אז זה התכפר לו. היו שלושה יהודים שרצו להביא את המשיח. הרש"ש הוא רבם. הוא תפס את החיד"א ואת ה'תורת חכם' והכניס אותם למרתף מתחת לבית המדרש שלו, מקום שאף אחד לא ידע עליו. כאשר ה'חזון איש' ביקר במקום הזה, לקח אותו לשם הרב מרגליות, אמר עכשיו אני מבין איך הרש"ש הגיע לכאלו דרגות, כאלה יהודים. זה היה מקום מיוחד, נסתר, והם נכנסו לשם שלושתם, ורצו להביא את המשיח, אנשים שמחפשים רק את בקב"ה, את המשיח. ונגזרה עליהם גזירה. אל תעירו ואל תעוררו את האהבה – הכי טוב שאתה תקח את הבחירה לבחור שלא לבחור. תגיד רבנו של עולם, תעשה בי מה שאתה רוצה, זה הכי טוב, אנחנו מחכים לך, מתי שתרצה תגאל אותנו.

אז בקיצור נגזר עליהם שלושתם ככה, ה'תורת חכם' – נגזר עליו עניות. הרש"ש – מיתה. הוא נפטר בגיל חמישים ושבע. והחיד"א – גלות. בזכות הגלות של החיד"א, כל העולם זכה. מה הוא לא עשה? עשה מהפכה בכל העולם, "התייר הגדול". לאיפה הוא לא הגיע? אז החיד"א, אומר ה'בן איש חי', למד את שתי האדרות בליל שבועות. הלואי נספיק אחת. בעמידה! עד סוף ימיו! אפילו שהיה זקן גדול. מה? מה קרה? צריך לעמוד? סיבה ראשונה, כפשוטו, מתי קוראים את האדרה? בסוף הלילה. אם לא תעמוד אתה תרדם, השם ישמור, תפסיד את הלילה. אפילו אם תישן

האדם, אפילו התנועה של האיברים יכולה להביא את האדם למצב שלא ירדם. לעמוד, להוריד את הנעלים, הכל מותר לך לעשות, העיקר שתצליח בלילה הזה שאפילו רגע לא תבטל תורה. תאכל בבית, תשתה קפה בבית, אל תטריד את עצמך בבית הכנסת. כששמים קפה ותה ומוזנות, אדם מתפתה לצאת ולדבר דברי חולין. זה לא לילה בשביל שיחות, לא לילה בשביל אפילו להסתכל על שום אדם. יש לך את התיקון, יש לך את הספרים, צריך ללמוד ללא הפסק. ואומר, שכל זה מוזכר באורך בהקדמת הזוהר.

והאר"י מוסיף חידוש ואומר בשער הכוונות, ודע כי כל מי שלא ישן בלילה הזאת כלל, אפילו רגע אחד, ויהיה עוסק בתורה כל הלילה, מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק בשנה ההיא. לא נזק ממוני ולא נזק בגוף. ולא עוד, אלא שהוראת ה' האדם בשנה ההיא תלויה בענין הזה. כי אם לא ישן כלל – ודאי שלא ימות בשנה ההיא! מי יכול להבטיח כזה דבר? וממשיך בשער הכוונות, לכן פשט המנהג לעסוק בתורה כל ליל חג השבועות, מתוך מה שכתוב בזוהר.

וכל ההבטחה הזו נובעת מזה שע"י הלימוד נמשך עליהם הכתר העליון מתחילת הלילה. לא בסוף הלילה, או ביום. אלא מתחילת הלילה עד סוף היום. נארג ונמשך בתוך הנשמות לכל אחד ואחד מכללות האומה הישראלית.

לסיכום, יש שני דברים, האחד – להיות ניעור כל הלילה, דבר שני – להיות דבוק בדיבור, במחשבת, וגם במעשה בלימוד התורה. תעמוד! אל תתביש, בושח לישון בלילה הזה!! לפעמים אני לא רוצה להסתכל שמוא אני אראה מישהו שנרדם, ויהיה לי קשה להסתכל איך בן אדם מסוגל אפילו להתנמנם. בלילה כזה להתנמנם!?

דבר שלישי – סדר הלימוד. סדר הלימוד לליל שבועות כתוב בהקדמת הזוהר. דְאִיהִי, השכינה הקדושה, התורה הקדושה, אֲתִתְקַנְתָּ לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵיהֶּא מִתּוֹרָה לְנִבְיָאִים וּמִנְבִיאִים לְכַתּוּבִים וּבְמִדְרָשׁוֹת דְּקִרְאֵי וּבְרִוֵי דְחֻמְתָּא. בְּגִין דְּאֵלִין אֲנִין תִּיקוּנֵין דִּילָהּ וְתִכְשִׁימְהָ. וְאִיהִי וְעוֹלַמְתָּהָ עֲאֵלַת וְקִיּוּמַתָּה עַל רִישִׁיהוּן וְאֲתִתְקַנְתָּ בְּהוּ וְחֻדַת בְּהוּ כֵּל הַהוּא לִילֵיא. וְלִיּוּמָא אֲחֵרָא לָא עֲאֵלַת לְחוּפְהָ אֵלָא בְּהַדְיָהּ. וְאֵלִין אֲקָרוּן בְּנֵי חוּפְתָּא. וְכִיּוּן דְּעֲאֵלַת לְחוּפְתָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאֵיל עֲלֵיהּ וּמְבָרַךְ לֹון וּמְעַטֵר לֹון בְּעֶטְרָהָ דְכֻלָּהּ. וְכֵּן הוּא דוּלְקָהוּן. לילה שגם על פי הפשט קוראים לו כלה. וכל הדבר של הלימוד הזה, הוא להמשיך את הכתר. ואנו מקבלים תוספת קדושה מבחינת הכתר. וכן על זה הדרך, 'כף החיים' מסביר כל הזמן את הנקודה הזו.

אני רוצה לסיים. ידוע שקיבלנו עלינו את הוראות מרן הבית יוסף. פי כמה וכמה היתה קבלה על הוראות רבנו האר"י ז"ל. והראיה הפשוטה, סב"ל נגד מרן אמרינן, מחשש לברכה לבטלה. זה לאו של "לא תשא את שם ה' אלקיך

רגע כמימרא כבר אתה מפסיד את ההבטחה של האר"י שישלים שנתו.

ובמה זה מובטח לו שישלים שנתו? אומר רבנו הי"שמן ששון זה לא ארבעה חודשים עד ראש השנה ויום הכפורים, אלא עד שבועות הבא! כלומר, הלימוד המתוקן ללילה הזה, מביא אותך למצב שאתה מעל לדין של ראש השנה ויום הכפורים, אתה זוכה בדין! כל המדבקות שנדבקו כך מחמת החטאים והעוונות, מהעוצמה של האור הן מתרחקות ממך. הדבק שלהם מתיבש והן נופלות. אתה כולך הופך להיות ללא חולי וללא נגע וללא הפסד של שום דבר. לא ינזק. יפוק ההיא שתא בשלם. לכן היה עומד כדי לא להרדם.

אבל זה לא התסבר העיקרי, האמת היא שהיה טעם עליון למה עמד. בגלל שהמשיכה הכתר תלויה בעמידה, ועיקר הכתר נמשך באמירת האדרא. כמו שכתוב ב'פרי עץ חיים' בזמן רבנו אפרים שהוא תלמיד המהר"ח קיבלו עליהם התלמידים, שמה שכתוב בזוהר רזין דאורייתא, זה אדרא רבא! ואז החכם הגדול לומד את האדרא לפי חכמתו, והבינוני לפי חכמתו, והיהודי הפשוט לפי חכמתו, וכולם עומדים על רגליהם, זקנים, מבוגרים, צעירים. אם תאמר כואבת לי הרגל – אתה רוצה רפואה לרגל? תעמוד באדרא! ותראה שכל השנה לא תכאב לך הרגל. כלומר הלילה הזה צריך שהאדם פשוט יתבטל. ולא רק הלילה, גם היום.

אני לא יכול להמשיך מחמת הזמן שאוול. רציתי לדבר קצת גם על היום. אבל אומר בשתי מילים. מעלת היום – למעלה מן הלילה. אדם לפעמים חושב, אוהו, ברוך השם הצלחת, לא נרדמת, למדתי כמו אריה, אחר כך מה הוא עושה – שוכב במוטה כל היום? צריך מעט לנוח, לאכול מאכלי הלב כמו המנהג, ללכת להרדם שעה שעתיים שלוש, על כל פנים עד חצי שעה לפני הצות, נניח עד שעה שתיים עשרה. בשעה שתיים עשרה לעשות סעודה שהיא כנגד שתי הלחם. אוהו, רבנו הרש"ש גילה את סוד הסעודה הזו. כי בשחרית ובמוסף, יש לנו כמעט חמש תפילות. שחרית לחש וחזרה זה שתיים, מוסף לחש וחזרה זה עוד שתיים, והכתר של המוסף הוא כמו דבר בפני עצמו. אז יש לנו פה משהו בעל עוצמה, שכל מה שעשינו מליל הסדר עד שבועות, כולל הלימוד של שבועות, נעשה ביתר שאת וביתר עוז, זה בחינת "אָחוֹר וְקָדָם צִרְתָּנִי" (תהלים קל"ט ה'), כל זה (מה שעשינו מליל הסדר עד שבועות, כולל הלימוד של שבועות, ר"ר) בחינת אָחוֹר, ואילו התפילות

זה בחינת פנים בפנים. משהו עם עוצמה. הסעודה, אומר רבנו הרש"ש, עלובה מסכנה זו הגוף, כל כך טרח ויגע אבל רק הנשמה נכתרת בכתרי כתר, מה עם הגוף? אומר הרש"ש, כשאתה בא לעשות סעודה, אתה מדפיס את כל הלימוד ואת כל התפילות, את כל המעלה של היום בתוך כבר הלחם שלך, בתוך הבשר והיין, ואתה מכניס אותו לגוף – לְקַחְתָּ גַם אֶת הַגּוּף וְעִשִׂית אֹתוֹ כְּתָר, כמו הנשמה. הכנסת לגוף את כל הויטמינים של מה שלמדת כל הלילה, את כל העוצמה.

ואז אתה גומר בשתיים עשרה וחצי את הסעודה, בא ניתן לך זמן עד שעה אחת, תגיד דברי תורה, תשיר שירים, אלולי האי יומא... הכל מודים שבעינין "לכם" בעצרת, בסדר, אבל בשעה אחת – מספיק, זהו. בשעה אחת רויץ אל המעיין מחדש. ללכת אל בית המדרש משעה אחת עד שעה שבע כשמתפללים מנחה – שש שעות, אה, איזה יופי, הציו להשם, שש שעות, כל שעה תחליף לימוד, יש ענין ללמוד את זה, יש ענין ללמוד את זה, לחדש פה, לחדש שם, פה תקח ש"ס, פוסקים, מה שאתה רוצה, במה שתוכל להראות את כוחך לחדש בו חידושים בתורה הקדושה.

והשם יתברך יעזור שמהלילה והיום הזה, כולנו צריכים להיות אריות, אל תשים לב לשום דבר, תזרוק הכל, תדע לך שהלילה והיום הזה, אין, אין עוד יום כזה, אין בכל המעריך של השנה, אין כזה דבר, אין, זה יום אחד, זה לא שבעה ימים עם חול המועד, אין פה חול המועד, זו עוצמה שמרוכזת ביום אחד, "יום אחד הוא יודע לה". רק השם יודע איזה עוצמה יש. ואנחנו מקבלים. כדי לקבל את היום הזה אנחנו צריכים להתבטל. הביטול הוא "נעשה ונשמע", לבחור שלא לבחור, לבחור במה שהשם בוחר, אני מתבטל לשבועות, כל מה שהשם רוצה אני אעשה. אני אלמד כל מה שכתוב, ביום, בלילה, מה כתוב? גם זה לעשות, גם זה, גם זה, אני מוכן, אני עושה הכל. והשם יתברך יעזור שבזכות שבועות, מתן תורה, נזכה בעזרת השם לגאולה. כמו שאנחנו אוהבים את השם ואוהבים את תורתו, בודאי עולה אהבת ישראל אצל השם יתברך, והוא יגאל אותנו גאולת עולמים, את כולם. שיהי חג שמה, חג של מתן תורה. התורה היא תנתן, אבל אנחנו צריכים להתבטל ולהכין את עצמנו אליה, אמון כן יהי רצון.

הערה: כידוע אין בכוחו של תמליל שיחה להעביר את כל המסרים החשובים שאפשר לקבל כאשר שומעים את השיחה עצמה. לכן מומלץ מאד להאזין לדברי קודשו של כ"ק מו"ר זיע"א ולשמוע את כל השיחה מתחילתה ועד סופה, דברים כהויתם. ואם נפלה שגיאה באיזה פרט בהקלדת ועריכת התמליל הנ"ל, ה' הטוב יכפר בעדנו

"גם רבי חייא על רגליו ואמר: עד השתא בוצינא קדישא מסתפל עלי. השתא לאו הוא עין אלא לאשתדלא ביקרית" (אדרא זוטא קדישא דף רצ"ו ע"ב)
ניתן לצפות בשיחה זו ולהוריד עלון זה מהאתר וכן לקבלו במייל. להצטרפות לרשימת תפוצה או להקדשת עלונים נא לפנות לרפאל רחמים:
rr4487@gmail.com | 054-481-4487 | sites.google.com/site/RabbiNissimPeretz